

Inhoud

redactie	Inleiding	11
	Het sociaal-economische leven 1650-1800	15
dr H. K. Roessingh	Landbouw in de Noordelijke Nederlanden 1650-1815	16
	<i>De agrarische depressie</i>	16
	<i>De tijd van opgang na circa 1750</i>	57
	<i>Slotbeschouwing</i>	70
dr C. Vandenbroeke	Landbouw in de Zuidelijke Nederlanden 1650-1815	73
	<i>Inleiding</i>	73
	<i>Belang van de primaire sector</i>	73
	<i>Bedrijfsstructuur</i>	74
	<i>Bezitsstructuur</i>	76
	<i>De 'New Husbandry'</i>	78
	<i>Houding van de overheid</i>	80
	<i>Karakteristieken van de graanbouw</i>	83
	<i>Karakteristieken van de aardappelteelt</i>	87
	<i>Productiviteit en groeidynamiek in de graanbouw</i>	91
	<i>De bevoorradingscrisis van de late 18de- begin 19de eeuw</i>	93
	<i>De produktie van nijverheids- en handelsgewassen</i>	93
	<i>Veestapel en zuivelbereiding</i>	96
	<i>Evolutie van de grond- en pachtprizen</i>	99
	<i>Sociale verhoudingen binnen de plattelandsgemeenschap</i>	100
drs P. C. Jansen	Nijverheid in de Noordelijke Nederlanden 1650-1780	102
	<i>Inleiding</i>	102
	<i>Periodisering</i>	103
	<i>De spreiding van de nijverheid in de Republiek</i>	105
	<i>De verklaring van de bloei van de nijverheid in de Republiek</i>	105
	<i>De oorzaken van de achteruitgang van de nijverheid</i>	111
	<i>Lonen</i>	114
	<i>Opkomst, bloei en neergang van de nijverheid 1650-1780</i>	116
	<i>De bedrijfstakken</i>	119
prof. dr H. Hasquin	Nijverheid in de Zuidelijke Nederlanden 1650-1795	124
	<i>Woord vooraf</i>	124
	<i>De industriële statistiek</i>	124
	<i>De industriële politiek van de regering</i>	125
	<i>Welke technische 'revolutie'?</i>	133
	<i>Een sectorsgewijze analyse</i>	136
	<i>Organisatie van het werk</i>	153
	<i>Werkomstandigheden en sociale onrust</i>	155
	<i>Conclusies</i>	156
prof. dr P. W. Klein	Handel, geld- en bankwezen in de Noordelijke Nederlanden 1650-1795	160
	<i>Kwantitatieve ontwikkeling: handel</i>	161
	<i>Kwantitatieve ontwikkeling: scheepvaart</i>	165
	<i>Het patroon van de handel</i>	168
	<i>Institutionele organisatie en economische beleid</i>	177
	<i>De financiële sector</i>	181
prof. dr J. Everaert	Handel in de Zuidelijke Nederlanden 1650-1795	185

	<i>Het rijpingsproces naar een nationale handels- en verkeerspolitiek</i>	185
	<i>De hulpdiensten: transport-, krediet- en verzekeringswezen</i>	188
	<i>De handelsmetropool Antwerpen onttroond door opkomende rivalen</i>	189
	<i>Spanje en textiel, twee constanten in de buitenlandse handel</i>	192
	<i>De lokroep van de koloniale handel</i>	194
	<i>Een nieuwe generatie kooplui en het 'verraad' van de handelsburgerij</i>	200
	<i>Het prinsbisdom Luik, een dissonante wig</i>	202
prof. dr V. Janssens	Geld- en bankwezen in de Zuidelijke Nederlanden 1650-1793	203
dr J. R. Bruijn	Scheepvaart in de Noordelijke Nederlanden 1650-1800	209
	<i>De koopvaardijvloot: schepen en hun aantal</i>	209
	<i>De zeevarenden: vraag en aanbod</i>	210
	<i>De zeevarenden: arbeidsvoorwaarden</i>	214
	<i>Overheid en scheepvaart</i>	215
	<i>Geen passend antwoord op buitenlandse protectie</i>	217
	<i>De conjuncturele ontwikkeling</i>	218
	<i>De verschillende vaarten</i>	220
	<i>De walvisvaart</i>	233
prof. dr R. Baetens	Scheepvaart in de Zuidelijke Nederlanden 1650-1810	239
	<i>De koopvaardij</i>	239
	<i>Kaapvaart en oorlogsmarine</i>	243
	<i>Het zeeverzekeringsrecht</i>	245
	<i>Haveninfrastructuur</i>	246
	<i>Zeevarenden</i>	247
dr H. A. H. Boelmans Kranenburg	Visserij in de Noordelijke Nederlanden 1650-1795	249
	<i>Samenhang met de stapelmarkt</i>	251
	<i>De omvang van de zeevisserij</i>	252
	<i>De kustvisserij</i>	254
	<i>Afzet en consumptie</i>	257
	<i>Onderneming en bedrijfsresultaat</i>	259
dr H. A. H. Boelmans Kranenburg	Visserij in de Zuidelijke Nederlanden 1650-1795	261
	<i>Slechts twee havenplaatsen</i>	261
	<i>Aanvoer en afzet</i>	262
	<i>De kustvisserij</i>	263
	Het politieke leven in noord en zuid	265
prof. dr K. H. D. Haley	De Republiek in de tijd van het eerste stadhouderloze tijdperk 1650-1672	266
	<i>Karakter van het tijdvak</i>	266
	<i>Het 'Loevesteins' bewind zet zijn koers uit</i>	266
	<i>Een nieuwe raadpensionaris treedt aan in oorlogstijd</i>	269
	<i>Het buitenlands beleid: stuurmanskunst bij tegenwind</i>	273
	<i>De Tweede Engelse Oorlog</i>	275
	<i>De Triple Alliantie</i>	277
	<i>De positie van het 'Kind van Staat'</i>	278
	<i>Van tegenslag naar ramspoed</i>	279
prof. dr D. J. Roorda	De Republiek in de tijd van stadhouder Willem III 1672-1702	282
	<i>Van het rampjaar tot de vrede van Nijmegen</i>	282
	<i>Tien vredesjaren 1678-1688</i>	290
	<i>De Republiek onder de koning-stadhouder 1689-1702</i>	292
dr H. Houtman-Desmedt	De Zuidelijke Nederlanden na de vrede van Munster 1648-1678	297
	<i>De vrede van Munster 1648</i>	297
	<i>Van Munster tot de vrede der Pyreneeën 1648-1659</i>	298
	<i>Van de vrede van de Pyreneeën tot de vrede van Aken 1659-1668</i>	301
	<i>De Hollandse oorlog en de vrede van Nijmegen 1678</i>	303
	<i>Het binnenlandse politieke leven in de Zuidelijke Nederlanden 1648-1678</i>	304
prof. dr R. de Schryver	Oorlog en vrede voor de Zuidelijke Nederlanden 1678-1700	308

	<i>Lodewijk XIV's macht op haar hoogtepunt 1678-1688</i>	308
	<i>De Negenjarige oorlog 1689-1697</i>	310
	<i>Vrede van Rijswijk en Hollandse barrière 1697-1698</i>	314
	<i>Economische politiek na de vrede van Rijswijk</i>	315
	<i>De Spaanse Nederlanden en de Spaanse successiekwestie 1618-1700</i>	317
	Het religieuze leven in noord en zuid	321
dr M. Th. Uitdenbogaard	Godsdienstig leven in de 17de eeuw binnen het protestantisme	322
	<i>Inleiding</i>	322
	<i>Het protestantisme in de Republiek na 1648</i>	325
	<i>De publieke kerk tracht haar opdracht te vervullen</i>	329
	<i>Protestantse uitingen in kunst en literatuur</i>	339
	<i>Het protestantisme in de Gouden Eeuw en de tolerantie</i>	342
prof. dr M. G. Spiertz	Godsdienstig leven van de Katholieken in de 17de eeuw	344
	<i>Rome-Utrecht</i>	344
	<i>De wederopbloei en reorganisatie van de katholieke zielzorg</i>	346
	<i>Interne polarisatie</i>	350
	<i>Het godsdienstig leven van de katholieken in de Generaliteitslanden</i>	354
dr J. C. G. M. Jansen	Godsdienstig gedrag van joden en zigeuners in de 17de eeuw	358
	<i>De joden</i>	358
	<i>De zigeuners</i>	362
	<i>Conclusie</i>	364
prof. dr L. E. Halkin	De verhouding kerk-staat in de 17de eeuw	366
prof. dr R. Mols	De seculiere clerus in de 17de eeuw	369
	<i>Bisdommen en bisschoppen</i>	369
	<i>Markante bisschopsfiguren</i>	371
	<i>Wat gebeurde er nu in het Luikse Sticht?</i>	376
	<i>De parochiale geestelijkheid</i>	378
	<i>Kapittels en kanunniken</i>	381
	<i>Besluit</i>	382
prof. dr E. Persoons	Panorama van de reguliere clerus in de 17de eeuw	383
	<i>De heropleving van de oude orden</i>	383
	<i>De nieuwe kloosterorden</i>	389
prof. dr M. Cloet	Het gelovige volk in de 17de eeuw	393
	<i>Inleiding</i>	393
	<i>De zondagsviering</i>	393
	<i>Het godsdienstig onderwijs</i>	398
	<i>De sacramentele praktijk</i>	401
	<i>Spontane devoties</i>	407
	<i>Het zedelijk leven</i>	411
	<i>De religieuze mentaliteit</i>	414
	<i>Morele en religieuze onverdraagzaamheid</i>	415
	<i>Het hoogtepunt van de Contrareformatie</i>	417
prof. dr L. Ceijssens	Het theologisch denken en het jansenisme 1640-1730	418
	<i>Het augustijnisme</i>	418
	<i>Het molinisme</i>	419
	<i>De Congregationes de auxiliis</i>	
	(Commissievergaderingen over het genadevraagstuk)	420
	<i>Cornelius Jansenius</i>	421
	<i>Het begin van de anti-jansenistische strijd</i>	422
	<i>Het beleid van Francesco Albizzi, assessor van het H. Officie</i>	423
	<i>De Leuvense deputatie te Rome</i>	424
	<i>De enquête over het schandaal van Jansenius</i>	425
	<i>Het bewind van Leopold-Willem van Oostenrijk, gouverneur-generaal</i>	425
	<i>Het rebellenkapittel bij de augustijnen</i>	425
	<i>De officiële publikatie van de bul 'In eminenti'</i>	426
	<i>De moraalkwesties</i>	426
	<i>De Mariacultus</i>	427

<i>De processies en uitstellingen van het H. Sacrament</i>	427
<i>De biechtpraktijk</i>	428
<i>De deputatie van Leuven te Rome 1676-1679</i>	429
<i>De anti-jansenistische reactie 1678-1690</i>	429
<i>Leuven in de verwickelingen tussen kerk en staat</i>	430
<i>Het anti-jansenistische bewind van Humbert-Guillaume de Precipiano</i>	432
<i>Invoering van de anti-jansenistische eed 1692-1696</i>	432
<i>Thomas-Philippe d'Alsace, aartsbisschop van Mechelen 1716-1759</i>	434
<i>Het jansenisme in Noord-Nederland</i>	435
Noten	440
Geciteerde bronnen en literatuur	445
Beredeneerde bibliografie	451
Verantwoording van de illustraties	471
Index op personen	472